

מותו של משה

דברים לד

א וַיַּעַל מֹשֶׁה מֵעֵרְבַת מוֹאָב אֶל הַר נָבוֹ רֹאשׁ הַפְּסָגָה אֲשֶׁר עַל פְּנֵי יְרֵחוֹ וַיִּרְאֶהוּ יְהוָה אֶת כָּל הָאָרֶץ אֶת הַגִּלְעָד עַד דָּן. ב וְאֵת כָּל נַפְתָּלִי וְאֵת אֶרֶץ אֲפֵרַיִם וּמְנַשֶּׁה וְאֵת כָּל אֶרֶץ יְהוּדָה עַד הַיָּם הָאֲחֵרוֹן. ג וְאֵת הַנֶּגֶב וְאֵת הַכֶּכָר וְאֵת הַתְּמָרִים עַד צֹעַר. ד וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלָיו זֹאת הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב לֵאמֹר לְזֶרְעֶךָ אֶתְנַנָּה הִרְאִיתִיךָ בְּעֵינֶיךָ וְשָׁמָּה לֹא תַעֲבֹר.

ה וַיָּמָת שָׁם מֹשֶׁה עֶבֶד יְהוָה בְּאֶרֶץ מוֹאָב עַל פִּי יְהוָה. ו וַיִּקְבֹּר אֹתוֹ בְּגִי בְּאֶרֶץ מוֹאָב מוֹל בֵּית פְּעוֹר וְלֹא יָדַע אִישׁ אֶת קְבֻרָתוֹ עַד הַיּוֹם הַזֶּה. ז וּמֹשֶׁה בֶּן מֵאָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה בָּמָתוֹ לֹא כָהָתָה עֵינָיו וְלֹא נָס לַחֵה. ח וַיִּבְכּוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת מֹשֶׁה בְּעֵרְבַת מוֹאָב שְׁלֹשִׁים יוֹם וַיִּתְּמוּ יָמָיו בְּכִי אֲבָל מֹשֶׁה. ט וַיְהִי וַשֶּׁעַ בֶּן נוּן מָלֵא רוּחַ חֲכָמָה כִּי סָמַךְ מֹשֶׁה אֶת יָדָיו עָלָיו וַיִּשְׁמְעוּ אֵלָיו בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲשׂוּ כְּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת מֹשֶׁה.

תלמוד בבלי, סוטה יג ע"ב

תניא, רבי אליעזר הגדול: אומר שנים עשר מיל על שנים עשר מיל כנגד מחנה ישראל בת קול משמיע ואומר וימת משה ספרא רבה דישאל. ויש אומרים: לא מת משה - כתיב הכא [=כתוב כאן] 'וימת שם', וכתיב התם [=וכתוב שם] 'ויהי שם עם ה', מה להלן עומד ומשמע - אף כאן עומד ומשמע.

ספר הזוהר, חלק ג, רפ ע"א, 'רעיא מהימנא'
(תרגום מארמית)

יג הנה ישפיל עבדי ירום ונשא וגבה מאד... ג נבזה וחדל אישים, איש מכאבות וידוע חלי; וכמסתר פנים ממנו, נבזה ולא חשבנהו. ד אכן חלינו הוא נשא, ומכאבינו סבלם; ואנחנו חשבנהו, נגוע מכה אלהים ומענה. ה והוא מחלל מפשענו, מדכא מעונתינו; מוסר שלומנו עליו, ובתברתו נרפא-לנו.

וזה הוא 'ובחבורתו נרפא לנו' - בחבורה שמתחבר עמנו בגלות נרפא לנו, שאתה הוא כשמש שמאיר, שאף על פי שנאסף בלילה, מאיר הוא בירח ובכל הכוכבים והמזלות. כך אתה מאיר בכל בעלי הלכות וקבלות, וממך הם מושקים בסתר, כמבוע שמשקה האילנות תחת שורשיהם בסתר עד שבוקעים מימיו בגלוי. זה הוא שכתוב 'פוצו מעינותיך חוצה', שאתה הוא אף כך, כשמש שהולך בימות החורף תחת מבועים, וכאשר תגיע הגאולה תהיה כשמש שהולך בקיץ למעלה ממבועים ויהיו צוננים ברחמים, שכאשר אתה תחתם הם חמים בדין

תיקוני זוהר, סט, קיא ע"ב – קיב ע"א
(תרגום מארמית)

אמר רבי שמעון... אשרי הדור שזה מתגלה בו, שעתיד כל זה להתחדש על ידי משה בסוף הימים בדור אחרון, לקיים את הפסוק 'מה שהיה הוא שיהיה...' שעליו נאמר 'דור הולך ודור בא', ואין דור פחות משישים ריבוא, ועליו נאמר 'דבר צוה לאלף דור', והתפשטותו הוא בכל דור ודור בכל צדיק וחכם שמתעסק בתורה עד שישים ריבוא, להשלים את כולם מפגימה שלהם.